

Gewijzigde regelgeving PTA HAVO 5 2021-2022

Beste leerling,

Voor je ligt de gewijzigde regelgeving van het Programma van Toetsing en Afsluiting HAVO 5 2021-2022. De wijzigingen die zijn gedaan zijn allemaal het gevolg van de wijzigingen die door de minister gedaan zijn aan de examens van 2022.

Deze gewijzigde regelgeving vervangt de regelgeving die in het PTA staat dat op de website van school is gepubliceerd.

Om de leesbaarheid te bevorderen zijn alle artikelen waarin iets gewijzigd is, in rood gedrukt.

De examencommissie wenst je mede namens je docenten en alle andere medewerkers heel veel succes met de afronding van het examenjaar.

Ingrid Veening,

Examensecretaris H.N. Werkman Stadslyceum

GEWIJZIGDE PTA-regels H.N. Werkman Stadslyceum voor 5 HAVO 2021-2022

1. ALGEMEEN

- 1.1 Dit Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) biedt informatie over toetsstof, toetsvormen en toetsduur, beoordelingscriteria, wegingsfactoren en de regels die gelden bij de toetsing in het examenjaar van het havo van het H.N. Werkman Stadslyceum te Groningen. Dit PTA 2021-2022 is geldig voor alle leerlingen die in het schooljaar 2021-2022 in één of meerdere vakken havo examens doen aan het H.N. Werkman Stadslyceum.
- 1.2 Dit PTA wordt jaarlijks voor 1 oktober opgesteld en voor 1 oktober van het schooljaar (digitaal) aan de examenleerlingen en de onderwijsinspectie (hierna te noemen inspectie) verstrekt.
- 1.3 De MR van het Stadslyceum heeft met dit PTA ingestemd.
- 1.4 Overzicht van afkortingen die in dit programma gebruikt worden:
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting
SE	Schoolexamen of Schoolexametoets
CE	Centraal Examen (landelijk)
LOB	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding
C	Toetscode: - A, B, C enz. voor SE - PO1, PO2 enz. voor praktische opdrachten of SE-practicum - PO voor het gemiddelde van PO1, PO2 enz.
SE1	SE-periode 1 enz.
IOT	Intern Ondersteuningsteam

2. DATA

- 2.1 Leerlingen krijgen aan het begin van het schooljaar een formulier waarop de in Magister geregistreerde persoonsgegevens en het vakkenpakket staan. Leerlingen moeten controleren of de gegevens op dit formulier juist zijn en het voor de op het formulier genoemde datum inleveren.
- 2.2 De data van de toetsen worden opgenomen in het toets-rooster. Deze wordt voor 1 oktober 2021 op de website van school geplaatst. Op de website staat altijd de meest actuele versie van het toets-rooster.
- 2.3 De data en tijden van de eindexamens zijn opgenomen in het PTA.
- 2.4 Het tijdschema van het profielwerkstuk staat vermeld in een afzonderlijk profielwerkstukboek.

3. LESSEN EN VAKKEN

- 3.1 Leerlingen die om redenen van medische aard niet aan sportoriëntatie kunnen deelnemen, kunnen een attest aanvragen bij de examencommissie, mits zij hun onvermogen aannemelijk kunnen maken bij het IOT. Zij zullen uiterlijk 10 oktober 2021, of zodra de situatie zich aandient, daarvoor een door een daartoe bevoegde deskundige opgestelde verklaring moeten inleveren. De uren moeten in overleg met de teamleider wel op school gemaakt worden.
- 3.2 Tijdens de SE-toetsweken vervallen de lessen.
- 3.3 Als niet alle gereserveerde dagen nodig zijn om het SE-rooster "rond" te krijgen, dan gaan de lessen op de overige dagen gewoon door.
- 3.4 Gemiste SE-toetsen moeten worden ingehaald op de afsluitdag van elke toetsperiode. Leerlingen, die tijdens een SE-periode geen enkele toets gemist hebben, mogen één toets herkansen. Zie voor verdere details art. 6.4 van dit reglement. Op een afsluitdag is er vanaf het 4e uur gewoon les.
- 3.5 De in het PTA genoemde eindtermen verwijzen naar de eindtermen zoals deze voor de verschillende vakken zijn vastgesteld. Een lijst met uitgewerkte eindtermen is voor elk vak terug te vinden op examenblad.nl

4. SCHOOLEXAMENS

- 4.1 Schoolexamens worden afgenomen tijdens SE-toetsweken. De data van de SE-weken staan in de jaaragenda. Het rooster voor de SE-weken verschijnt voor 1 oktober 2021 op de website. Op de website staat altijd de meest actuele versie van dit SE-rooster.
- 4.2 Deelname aan geplande schoolexamens en geplande praktische opdrachten is verplicht. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de aangegeven deadline is verplicht.
- 4.3 De laatste mogelijkheid om nog een SE-toets te maken of een PO in te leveren is vrijdag 8 april 2022. Als er SE-onderdelen missen dan wordt er geen SE-eindcijfer gegeven en mag de leerling voor dat betreffende vak niet deelnemen aan het CE. **Na deze datum is het alleen als er sprake is van een bijzondere situatie nog mogelijk om een SE-toets te maken of een PO in te leveren. De examencommissie bepaalt wanneer er sprake is van een zeer bijzondere situatie.**
- 4.4 Het profielwerkstuk moet worden gemaakt volgens de aanwijzingen in het profielwerkstukboek.
- 4.5 De eisen waaraan opdrachten en po's moeten voldoen en de data waarop deze moeten zijn ingeleverd staan vermeld op een beoordelingsformulier dat door de vakdocenten van tevoren wordt uitgereikt en dat daarna deel uitmaakt van de betreffende opdracht.
- 4.6 In het PTA is aangegeven welke hulpmiddelen leerlingen bij de schoolexamens zelf moeten meenemen, zoals een woordenboek, rekenmachine, informatieboekje, schrijfdossier e.d.
- 4.7 Bij het schoolexamen en het centraal examen mag alleen gebruikt gemaakt worden van een door school verstrekte atlas (Alleen bij de SE's) en een door school verstrekte BINAS. Een leerling mag geen gebruik maken van een BINAS uit het boekenpakket.
Bij Latijn wordt gebruik gemaakt van een door school verstrekt woordenboek La-Ne.
- 4.8 Schoolexamens worden gemaakt op door de school verstrekt papier. Schoolexamens worden met zwarte of blauwe pen geschreven. Er mag niet met potlood geschreven worden.
- 4.9 In de toetsruimte mogen geen meegebrachte digitale middelen (telefoons, horloges, tablets, etc) aanwezig zijn. De leerling is zelf verantwoordelijk voor het vooraf buiten de toetsruimte opbergen van genoemde items. Het wel meenemen van bovengenoemde digitale middelen wordt gezien als een onregelmatigheid, zie artikel 9.

- 4.10 Het meenemen van horloges naar de toetsruimte is niet toegestaan. In elke toetsruimte is een klok aanwezig.
- 4.11 Leerlingen die toestemming gekregen hebben van de examencommissie mogen hun werk op een door de school verstrekte laptop maken. (zie 8.5 voor de voorwaarden)
- 4.12 Bij alle toetsen is het gebruik van een verklarend Nederlands woordenboek toegestaan, tenzij in het PTA is aangegeven dat dit niet mag. Bij de vreemde talen is daarnaast het gebruik van een woordenboek van en naar de doeltaal toegestaan, tenzij in het PTA is aangegeven dat het gebruik hiervan niet is toegestaan.
- 4.13 Als een leerling klaar is met het maken van een SE, dan is de leerling er verantwoordelijk voor dat alle beschreven bladen worden ingeleverd bij de surveillant.
- 4.14 Als een leerling deelneemt aan een SE, dan behoudt het door de leerling gemaakte werk zijn geldigheid. Als een leerling door ziekte tijdens een toets de zitting moet verlaten dan moet hij dat melden bij de surveillant en zich direct melden bij de teamleider of de examensecretaris. Deze beslist wat er verder moet gebeuren.
- 4.15 Een klacht over de gang van zaken bij de afname van een toets moet binnen 24 uur na afname per mail worden gemeld bij de examencommissie.
- 4.16 De laatste mogelijkheid om vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld af te sluiten is vrijdag 8 april 2022. **Alleen in zeer bijzondere gevallen kan een leerling toestemming krijgen om nog later een vak af te sluiten. De examencommissie bepaalt wanneer er sprake is van een zeer bijzondere situatie.**

5. BEOORDELING EN RAPPORTAGE

- 5.1 Cijfers voor toetsen worden in 1 decimaal nauwkeurig gegeven op een schaal van 1 tot en met 10, tenzij de beoordeling niet in cijfers is.
- 5.2 Het eindresultaat van alle SE's, dat na afloop van de laatste SE-toets voor een vak wordt vastgesteld, wordt in 1 decimaal nauwkeurig gegeven, als het een cijfer betreft. De formule die gebruikt wordt voor het berekenen van het SE-cijfer staat op de vakpagina van elk afzonderlijk vak, verderop in dit PTA.
Voor vakken met een schoolexamen en een centraal examen wordt het SE-cijfer berekend als het gewogen gemiddelde van het resultaat van de in het PTA vermelde toetsen en dit wordt vervolgens afgerond op één decimaal. Voor vakken met uitsluitend een SE-cijfer wordt het SE-cijfer berekend als het gewogen gemiddelde van het resultaat van de in het PTA vermelde toetsen/opdrachten en dit wordt eerst afgerond op één decimaal en daarna afgerond op een geheel cijfer.
- 5.3 De beoordeling van de toetsen wordt bekend gemaakt op of vóór de data die in het jaaroverzicht zijn vermeld.
- 5.4 Het schriftelijke werk met de daarin aangebrachte correcties en notities wordt met de leerlingen besproken voor het intekemoment van de herkansing van de betreffende periode.
- 5.5 Alleen als een leerling om geoorloofde redenen niet bij de bespreking van het werk aanwezig heeft kunnen zijn heeft de leerling nog recht op de inzage, dan op een door de docent vastgesteld moment.
- 5.6 Aan leerlingen wordt geadviseerd om ook zelf de resultaten van de schoolexamens toetsen bij te houden.
- 5.7 Indien één of meerdere cijfers in Magister niet correct zijn, moet de leerling dat onmiddellijk met de docent bespreken. De docent is verantwoordelijk voor het juiste cijfer in Magister. Voor de cijfers die vanaf het begin van het schooljaar tot en met 15 maart in Magister worden ingevoerd, geldt dat deze 10 werkdagen na invoer definitief vastgesteld zijn. De cijfers die na 15 maart nog worden ingevoerd zijn definitief op de dag dat de exameninformatiebijeenkomst plaatsvindt. De datum van deze exameninformatiebijeenkomst staat in artikel 12.2.
- 5.8 Problemen met de registratie van cijfers dienen aan de examencommissie te worden voorgelegd, die hierover een beslissing neemt.
- 5.9 Wie niet voor de in artikel 12.2 genoemde datum bezwaren heeft aangetekend tegen één of meerdere cijfers in het SE-resultatenoverzicht, gaat akkoord met de daarin vermelde cijfers.
- 5.10 Het SE, de normen en het gemaakte werk worden door de docent overeenkomstig de in artikel 14.1 genoemde termijn bewaard.
- 5.11 Als een leerling bij het bespreken van het gemaakte SE-werk constateert dat er een fout is gemaakt in de beoordeling dan neemt de leerling direct na de bespreking contact op met de vakdocent. De leerling bespreekt het bezwaar met de vakdocent die het werk heeft beoordeeld. Als het bezwaar blijft bestaan dan kan de leerling binnen 5 werkdagen na de bespreking per mail een gemotiveerd bezwaar indienen bij de examencommissie. De examencommissie besluit vervolgens wat er verder gebeurt.
De examencommissie stelt de betreffende leerling en vakdocent per mail op de hoogte van de verdere procedure.
- 5.12 Voor maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk geldt een combinatiecijfer. Uitleg hierover bij 6.11.
- 5.13 Leerlingen die in een voorgaand schooljaar nog niet het volledige programma voor een vak hebben afgelegd, moeten een inhaalprogramma volgen om alsnog aan de eisen voor het voor hen geldende examenprogramma te voldoen. Dit inhaalprogramma moet voor de kerstvakantie afgerond zijn. Pas als het volledige programma is afgelegd, kan de school een SE-resultaat vaststellen. (zie ook 6.9)

6. INHALEN EN HERKANSEN

- 6.1 De inhaal- en herkansingsregeling voor schoolexamens is afgeleid van die van de centrale examens.
- 6.2 Een leerling die één of twee (onderdelen van) SE-toetsen niet heeft gemaakt, moet deze inhalen op de afsluitdag van de betreffende toetsperiode.
- 6.3 Een leerling die om welke reden dan ook in één van de SE-perioden meer dan twee toetsen gemist heeft, moet in ieder geval twee toetsen inhalen op de afsluitdag. Voor de overige toetsen moet de leerling in overleg met de teamleider inhaalafspraken maken. Deze afspraken moeten gemaakt worden voor de afsluitdag. De afspraken gelden pas na overleg met de vakdocenten.
- 6.4 Een leerling die na een bepaalde toetsperiode geen SE-toetsen of onderdelen van SE-toetsen hoeft in te halen heeft het recht om één van de toetsen te herkansen. Niet alle toetsen kunnen worden herkanst; wanneer een toets niet herkansbaar is, staat dat in het PTA vermeld. Bij herkansing geldt het hoogste cijfer.
- 6.5 Inschrijving voor herkansing of inhalen moet plaats vinden op de data en de tijden die in het jaaroverzicht vermeld zijn. Dit gebeurt digitaal via Magister. Niet op tijd inschrijven betekent dat er geen herkansing gedaan mag worden.
- 6.6 Een leerling die om welke reden dan ook een toets niet kan herkansen op de aangegeven of afgesproken dag, heeft geen recht op inhalen van de herkansing.
- 6.7 Alleen in uitzonderlijke gevallen kan de examencommissie van de inhaal/herkansregels afwijken. De examencommissie bepaalt in welke gevallen er sprake is van een uitzonderlijk geval.
- 6.8 Het niet of niet tijdig inleveren van een werkstuk of het zonder geldige reden niet op een afgesproken tijdstip afleggen

van een spreekbeurt, presentatie of mondeling wordt beschouwd als onregelmatigheid. Hiervoor is een aparte regeling opgenomen in artikel 9 ONREGELMATIGHEDEN.

- 6.9 Als op de in artikel 12.2 genoemde datum één of meer SE-resultaten niet beschikbaar zijn, kan een leerling niet worden toegelaten tot het centraal examen van het betreffende vak of die betreffende vakken.
- 6.10 Het combinatiecijfer is een gemiddelde van de op helen afgeronde cijfers van maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk. Voor VWO leerlingen met een havo-diploma geldt dat ze van wetswege een vrijstelling krijgen voor de vakken maatschappijleer en CKV. Voor deze leerlingen bestaat het combinatiecijfer alleen uit het cijfer van het profielwerkstuk.
- 6.11 **Herkansing onderdelen van het combinatiecijfer**
Elke leerling mag in havo 5 een herkansing doen voor CKV en/of maatschappijleer. De datum van deze herkansingen wordt opgenomen in de jaaragenda. De herkansing voor CKV en/of maatschappijleer is een herkansing over de hele stof en het cijfer van de herkansing vervangt het eindcijfer van havo 4.
Herkansing profielwerkstuk: Leerlingen die op het PWS lager dan een 3,5 halen, krijgen de mogelijkheid om het cijfer voor het PWS tot maximaal een 3,5 te verhogen. De examencommissie bepaalt de voorwaarden waaraan in dit geval door de leerling moet worden voldaan.
- 6.12 Voor leerlingen die examens doen in het vak Latijn en ook het vak CKV hebben afgesloten, geldt dat ckv geen deel hoeft uit te maken van het combinatiecijfer. Deze leerlingen maken de keuze of ze het vak CKV wel of niet mee laten tellen. Deze leerlingen maken hun keuze schriftelijk bij de examensecretaris bekend uiterlijk 8 april 2022. Indien de leerling niet aangeeft wat zijn keuze is, kiest de school de voor de leerling cijfermatig meest gunstige optie. Leerlingen die het vak Latijn laten vallen moeten het vak CKV alsnog afronden. Dit moet gedaan zijn voordat de SE-cijfers vastgesteld worden.
- 6.13 Leerlingen die zich gedurende een door de examencommissie benoemde periode houden aan het aangepaste inlever- en afnameschema, houden het recht op herkansen zoals in beschreven in artikel 6.5.
- 6.14 De herkansing/ het inhalen van de kijk- en luistertoetsen voor de moderne vreemde talen vindt om organisatorische redenen plaats bij de afsluiting van SE3. Mocht je één of meerdere kijk- en luistertoetsen missen dan telt deze absentie ook mee bij de absentie van SE3.
- 6.15 In april wordt een extra herkansing voor SE1/SE2 aangeboden. Elke leerling mag dan één van de herkansbare SE-toetsen van SE1 of SE2 herkansen.

7. REGELING VOOR DOUBLANTEN EXAMENKLAS

Voor leerlingen die op locatie Stadslyceum gezakt zijn en het schooljaar overdoen geldt in het schooljaar 2021-2022:

- 7.1 Voor het vak O&O wordt bij een voldoende resultaat een vrijstelling verleend. Het resultaat van de meesterproef mag dan ook blijven staan. Bij overdoen geldt het hoogste eindcijfer.
- 7.2 Voor het vak sportoriëntatie wordt bij V of G vrijstelling verleend.
- 7.3 Het mondeling examen talen mag worden overgedaan, maar dat hoeft niet. Bij wel overdoen geldt het hoogste cijfer.
- 7.4 Alle cijfers van PO's mogen blijven staan. Ze mogen echter ook opnieuw gedaan worden, bij overdoen telt het hoogste cijfer.
- 7.5 De praktijkonderdelen van kunst muziek, kunst dans en kunst beeldend mogen over gedaan worden, maar dit hoeft niet. Als je de praktijkonderdelen wel overdoet moeten alle onderdelen overgedaan worden. Als eindcijfer telt het hoogste eindcijfer.
- 7.6 In alle gevallen moet een leerling de tijd die vrij valt als gevolg van een vrijstelling, in overleg met de mentor, aan zelfstudie in de mediatheek op school besteden.
- 7.7 Aan het begin van het schooljaar, voor 1 oktober 2021, legt de leerling bij de examensecretaris vast, welke onder 7.1, 7.3, 7.4 en 7.5 genoemde onderdelen opnieuw worden gedaan.
- 7.8 De onder 7.1, 7.3, 7.4 en 7.5 genoemde onderdelen die niet opnieuw gedaan worden tellen voor het bepalen van het SE-cijfer mee volgens de in het huidige schooljaar gebruikte wegingsfactoren.
- 7.9 Alle overige toetsen moeten opnieuw gedaan worden, waarbij het cijfer van het nieuwe schooljaar geldt.
- 7.10 Het eindcijfer van de voorexamenklas blijft, indien gunstig, staan en telt mee volgens het percentage dat in het huidige PTA wordt genoemd.
- 7.11 Dyslectische leerlingen kunnen een verzoek indienen bij de examencommissie om ontheffing van literatuurtoetsen en/of kijk/luistertoetsen, vrijstelling voor deze toetsen is alleen mogelijk als het cijfer voor deze toetsen een 5,5 of hoger is. De examencommissie besluit hierover. Indien een dergelijke toets wel opnieuw gemaakt wordt, telt het hoogste cijfer. Het verzoek moet voor 1 oktober 2021 schriftelijk ingediend worden bij de examencommissie.

8. FACILITEITEN

- 8.1 Een leerling met een psychische aandoening, die gevolgen heeft voor de concentratie, een handicap zoals dyslexie, een visuele of gehoorafwijking mag bij SE-toetsen 20% van de toetsduur langer doorwerken, bij het CE 30 minuten, als uit een officiële verklaring zoals genoemd onder 8.4 blijkt dat de leerling hierbij gebaat is.
- 8.2 Een leerling waarvoor Nederlands de tweede taal is kan extra tijd krijgen voor het maken van de SE- en CE-toetsen als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
- Je hebt onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal,
  - Nederlands is niet je moedertaal,
  - je hebt minder dan zes jaar onderwijs in Nederland gevolgd.
- Een verzoek voor extra tijd moet voor 8 oktober 2021 schriftelijk bij de examencommissie ingediend worden
- 8.3 Een leerling, zoals omschreven in 8.1, mag bij SE- en CE-toetsen gebruik maken van een passend hulpmiddel zoals gesproken examens, laptop of braille, als uit een officiële verklaring zoals genoemd onder 8.4 blijkt dat de leerling hierbij gebaat is. Om bij het examen gebruik te kunnen maken van deze hulpmiddelen moet de leerling in elk geval 2 jaren met het hulpmiddel gewerkt hebben.
- 8.4 Leerlingen, die in aanmerking willen komen voor extra tijd, moeten zorgen voor een geldige verklaring opgesteld door een daartoe bevoegde deskundige, waaruit blijkt dat extra tijd nodig is. Deze verklaringen (of een kopie ervan) moeten worden opgenomen in het leerlingendossier bij de administratie.
- 8.5 Leerlingen die menen recht te hebben op één of meer hulpmiddelen of extra tijd dienen voor 8 oktober 2021 een verzoek, met daarbij gevoegd een kopie van de verklaring zoals genoemd in 8.4, in bij de examensecretaris. Deze controleert samen met het IOT aan de hand van de verklaring zoals genoemd in 8.4 of daarin expliciet genoemd wordt dat de leerling gebruik mag maken van de gevraagde hulpmiddelen/ recht heeft op extra tijd. Ook leerlingen die in eerdere jaren al gebruik gemaakt hebben van hulpmiddelen of extra tijd dienen deze voor het examenjaar opnieuw aan te vragen.

- 8.6 Voor de eerste SE-periode zorgt het IOT voor een overzicht van alle leerlingen die in aanmerking komen voor extra tijd of recht hebben op het gebruik van hulpmiddelen.
- 8.7 Leerlingen die gespreid examen willen doen of zich terug willen trekken voor het examen moeten schriftelijk contact opnemen met de examencommissie om de mogelijkheden te bespreken.
- 8.8 Als er in de loop van het schooljaar noodzaak blijkt te bestaan voor het aanvragen van extra tijd of andere faciliteiten dan moet de examencommissie daarvan direct schriftelijk op de hoogte gebracht worden. De examencommissie bepaalt in zo'n geval of het nog mogelijk is om extra tijd of andere faciliteiten toe te kennen.

9. ONREGELMATIGHEDEN

- 9.1 Bij onregelmatigheden (zoals gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen, spieken, het niet (tijdig) inleveren van po's, het niet maken van toetsen, het niet voldoende maken van handlingsdelen, ongeoorloofde absentie, plagiaat in PWS etc) kan de examencommissie de rector adviseren om maatregelen nemen.
- 9.2 De maatregelen, bedoeld in lid 9.1, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
  - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
  - het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
  - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd (school)examen in door de rector aan te wijzen onderdelen.
- Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de leerling dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
- 9.3 Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de leerling minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de leerling.
- 9.4 De leerling kan tegen een beslissing van de rector van de school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector geen deel uitmaken. Adres van de commissie van beroep is: Openbaar Onderwijs Groningen, Postbus 744, 9700 AS Groningen. E-mail: klachten@o2g2.nl
- 9.5 In overeenstemming met artikel 30a van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de leerling is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de leerling alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de leerling, aan de ouders, voogden of verzorgers van de leerling indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.
- 9.6 Een leerling is geoorloofd absent als hij tijdig en op de juiste manier door een ouder of wettelijk vertegenwoordiger met een goede reden is afgemeld. In alle andere gevallen is een leerling ongeoorloofd afwezig.
- 9.7 Als wordt vastgesteld dat er een onregelmatigheid wordt begaan / fraude wordt gepleegd dan brengt de surveillant de examencommissie daar direct van op de hoogte. De examencommissie handelt dan naar bevind van zaken.

10. AFWEZIGHEID/ TE LAAT KOMEN

- 10.1 Als een leerling niet aan een (deel van een) school- of eindexamen kan deelnemen, dan moet dit voor 9.00 uur 's ochtends op de dag van absentie per mail (examen.stadslyceum@o2g2.nl) gemeld worden door de wettelijk vertegenwoordiger onder vermelding van reden.
- 10.2 Een leerling die te laat komt bij een schriftelijk schoolexamen kan tot een half uur na aanvang van het schoolexamen nog worden toegelaten tot het schoolexamen. Een leerling die te laat aan een schoolexamen begint mag aan het eind van het schoolexamen niet langer doorwerken. Een leerling die te laat komt bij andere toetsen zoals een kijk/luistertoets, mondeling, praktische opdracht mag niet meer meedoen aan deze toets en moet deze op de afsluitdag van de SE-periode inhalen.
- 10.3 Als het SE groepswork betreft en één of meerdere leerlingen uit de groep zijn afwezig tijdens het SE dan moet het SE wel gemaakt worden door de rest van de leerlingen uit de groep, tenzij de vakdocent aangeeft dat dit niet mogelijk is.

11. ERRATA, ADDENDA EN OVERIGE ZAKEN

- 11.1 Indien blijkt dat in de loop van de cursus het PTA aangevuld moet worden met nieuwe bepalingen dan zullen deze in een erratum van het PTA worden opgenomen. Een erratum zal naar alle betreffende leerlingen gemaild worden.
- 11.2 Voor het profielwerkstuk is een apart profielwerkstukboek uitgereikt.
- 11.3 Het diploma en de cijferlijst worden ondertekend door de examensecretaris en de rector.

12. CENTRAAL EXAMEN

- 12.1 Instructies voor het centraal landelijk eindexamen, informatie over de uitslagdatum, het moment van de diploma-uitreiking enz. worden schriftelijk meegedeeld aan de leerlingen in de aprilmededelingen voor leerlingen. De aprilmededelingen verschijnen tijdens of direct na de laatste SE-periode.
- 12.2 **Op dinsdag 19 april 2022 wordt door de examensecretaris namens de rector een overzicht uitgereikt van de cijfers en de eindcijfers voor de SE's en het PWS. Met het oog op de uitwisseling van de schoolexamencijfers met de inspectie is bezwaar aantekenen tegen deze schoolexamencijfers mogelijk tot dinsdag 19 april 2021 14.45 uur. Als er op dat moment geen bezwaar is aangetekend tegen de schoolexamencijfers, dan gaat de school er vanuit dat een leerling akkoord gaat met de cijfers. Op het overzicht staat vermeld op welke wijze het mogelijk is om bezwaar aan te tekenen.**
- 12.3 **Het centraal examen wordt afgenomen in twee tijdvakken, te weten het eerste en het tweede tijdvak. Het eerste tijdvak loopt van donderdag 12 mei 2022 tot en met maandag 30 mei 2022. Het tweede tijdvak loopt van maandag 13 juni 2022 tot en met vrijdag 24 juni 2022.**
- 12.4 **Elke examenkandidaat geeft uiterlijk 22 april 2022 via de Magister-app aan voor welke vakken hij het centraal examen**

in het tweede tijdvak af wil leggen. Na 22 april 2022 ligt de keuze van de examenkandidaat vast. Als een examenkandidaat na 22 april nog een verzoek indient om een centraal examen in een ander tijdvak af te leggen, dan beslist de examencommissie of dit verzoek gehonoreerd wordt. Leerlingen die niets aangeven via de magister-app maken de examens in het eerste tijdvak.

- 12.5 Als een leerling verhinderd is om aan een gepland CE deel te nemen, dan moet dit voor 9.00 uur 's ochtends op de dag van het betreffende CE per mail (examen.stadslyceum@o2g2.nl) gemeld worden door de wettelijk vertegenwoordiger onder vermelding van reden.
- 12.6 Een leerling mag pas deelnemen aan het CE voor een vak als het schoolexamen voor dat vak volledig is afgerond.
- 12.7 Deelname aan de CE's volgens de op 22 april 2022 vastgelegde planning van de CE's en de eventuele herkansingsmomenten is verplicht.
- 12.8 Het cijfer van het CE wordt in 1 decimaal nauwkeurig gegeven. Het eindcijfer wordt berekend als het rekenkundig gemiddelde van het eindcijfer SE en het cijfer CE en vervolgens afgerond op een cijfer zonder decimalen. De afronding gaat in dit geval als volgt:
- .49 of minder wordt naar beneden afgerond;
  - .50 of meer wordt naar boven afgerond.
  - Voorbeeld: 6,45 wordt 6; 6,50 wordt 7.
- 12.9 Een leerling kan pas slagen als aan alle verplichtingen is voldaan die in het PTA vermeld zijn:
- voor alle vakken (incl. combinatiecijfer) moet een eindresultaat SE zijn behaald
  - handelingsdelen voor alle vakken moeten zijn afgerond
  - alle LOB-activiteiten moeten zijn afgerond
- 12.10 Een leerling is voor het eindexamen havo geslaagd indien de volledige lijst van eindcijfers aan de volgende voorwaarden voldoet:
- de cijfers die gehaald zijn op de CE-toetsen zijn gemiddeld voldoende. Deze regel vervalt voor kandidaten die één of meerdere vakken met een CE hebben afgesloten in het schooljaar 2019-2020.
  - van de vakken Nederlands, Engels en wiskunde mag er maximaal één onvoldoende zijn en het eindcijfer voor dit onvoldoende vak moet dan minstens een vijf zijn.
  - alle eindcijfers zijn voldoende, of:
    - 1 x 5 en de overige eindcijfers 6 of hoger, of:
    - 1 x 4 en minstens 2 punten compensatie op de overige vakken, of:
    - 2 x 5 en minstens 2 punten compensatie op de overige vakken, of
    - 1 x 4 en 1 x 5 en minstens 3 punten compensatie.
  - lo moet beoordeeld zijn met voldoende of goed
  - de afzonderlijke eindcijfers voor maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk moeten gelijk zijn aan een 4 of hoger.
  - Leerlingen die geen examen doen in wiskunde moeten de rekentoets gemaakt hebben. (onder voorbehoud van wetswijziging)
- In het geval dat een examenkandidaat net gezakt is, kan het eindresultaat van ten hoogste één vak, niet zijnde een kernvak, na vaststelling van de uitslag worden weggestreept als de kandidaat daarmee kan slagen voor het diploma. Het weggestreepte resultaat (en het vak) wordt wel vermeld op de cijferlijst.
- 12.11 Elke leerling heeft na de eerste uitslagbepaling het recht om in een volgend tijdvak voor twee verschillende vakken deel te nemen aan een herkansing van het CE. In die vakken moet wel examen afgelegd zijn in een eerdere periode.
- 12.12 Een leerling die, om een geldige reden, één of meerdere examens in het eerste of tweede tijdvak mist, mag deze vakken inhalen tijdens het volgende tijdvak, voor zover het examenrooster dat toelaat.
- 12.13 Een leerling die deel wil nemen aan een herkansing moet zich daarvoor via Magister inschrijven. Voor deelname aan een herkansing in het tweede tijdvak van het centraal examen moet de inschrijving uiterlijk vrijdag 10 juni 2022 08.45 uur via Magister gedaan worden. Voor deelname aan een herkansing in het derde tijdvak moet de inschrijving uiterlijk zondag 3 juli 2022 18.00 uur via Magister gedaan worden.
- 12.14 Als er één of meerdere CE's ingehaald moeten worden, dan moet de leerling per mail (examen.stadslyceum@o2g2.nl) contact opnemen met de examensecretaris. Voor inhalen in het tweede tijdvak moet dit gebeuren voor vrijdag 10 juni 2022 08.45 uur en voor inhalen in het derde tijdvak is de uiterste mogelijkheid zondag 3 juli 2022 18.00 uur.
- 12.15 Als een leerling afziet van herexamen of zich niet tijdig opgeeft, wordt de eerste uitslag automatisch de definitieve uitslag.
- 12.16 Alleen op basis van de definitieve uitslag kunnen diploma's en cijferlijsten worden uitgereikt. Leerlingen die herexamen doen moeten dus wachten tot de resultaten van het herexamen bekend gemaakt zijn, voor ze zulke documenten kunnen krijgen.
- 12.17 De herexamens worden afgenomen in het tweede en/of derde tijdvak. De leerling maakt de keuze in elk tijdvak hij wil herkansen.
- 12.18 De slaag/zakregeling na herexamen is dezelfde als bij het eerste tijdvak.

13. REKENEN (Alleen voor havo 5 leerlingen zonder wiskunde)

- 13.1 Leerlingen havo 5 die geen examen doen in het vak wiskunde moeten het vak rekenen volgen.
- 13.2 Het resultaat van deze rekentoets telt niet mee in de slaag-zak regeling.
- 13.3 Het cijfer voor de rekentoets wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

14. EXAMENSTUKKEN

- 14.1 De opgaven, uitwerkingen en normen van schoolexamens worden na bespreking met de leerlingen door de docent bewaard tot na de definitieve vaststelling van de SE-cijfers op de in artikel 12.2 genoemde datum. Een leerling die een werkstuk van bijzondere aard na deze periode terug wil krijgen moet dat vooraf expliciet aan de docent opgeven. Het overige werk wordt vernietigd.
- 14.2 Een leerling dient zelf een (digitale) kopie te bewaren van alle praktische opdrachten, werkstukken en dossiers. Deze dienen minimaal bewaard te worden totdat de beoordeling in Magister is verschenen. Wij adviseren om deze kopieën de gehele schoolloopbaan te bewaren zodat ze op een later moment in de schoolcarrière indien noodzakelijk gebruikt kunnen worden.
- 14.3 De opgaven, de normen en de schriftelijke werkstukken van de centrale examens, worden door de examencommissie bewaard tot tenminste 6 maanden na afloop van het eindexamen. Gedurende die periode hebben leerlingen recht op inzage. Een leerling die een werkstuk van bijzondere aard na deze periode terug wil krijgen moet dat vooraf expliciet

- aan de docent opgeven. Het overige werk wordt vernietigd.
- 14.4 Beoordeeld centraal examenwerk kan gedurende de bewaarperiode worden ingezien door leerlingen. De behaalde score is door eerste en tweede corrector vastgesteld en staat niet ter discussie.
- 14.5 De organisatie van de inzage van het examenwerk is in handen van de examensecretaris. Deze bepaalt hoe en wanneer de examens ingezien kunnen worden en wie er bij de inzage aanwezig zijn.

15. MAATWERK EXAMEN

- 15.1 Leerlingen die vervoegd examen willen doen in één of meerdere vakken moeten dit voor 1 oktober van het betreffende schooljaar schriftelijk aangeven bij de examencommissie. Het verzoek moet gesteund worden door of de vakdocent of de teamleider.
- 15.2 Leerlingen die doubleren en daardoor een vrijstelling willen voor één of meerdere reeds afgesloten vakken dienen daarvoor uiterlijk 1 oktober een schriftelijk verzoek in bij de examensecretaris. De vrijstelling kan pas verleend worden nadat er een controle heeft plaatsgevonden dat het vak daadwerkelijk is afgesloten.
- 15.3 Leerlingen die examen willen doen in een vak op een hoger niveau, moeten daarvoor voor 1 oktober een schriftelijk verzoek indienen bij de examencommissie. Deze beoordeelt dit verzoek in samenspraak met teamleider en vakdocent.
- 15.4 Leerlingen die gespreid examen willen doen, dienen daarvoor in overleg met de mentor een verzoek in bij de examencommissie. Dit verzoek moet voorzien zijn van een uitgebreide toelichting.

16. EXAMENREGLEMENTEN

- 16.1 Het officiële landelijke eindexamenbesluit VWO/HAVO/VMBO waarop dit Programma van Toetsing en Afsluiting gebaseerd is, is terug te vinden op www.examenblad.nl
- 16.2 Het examenreglement van de Openbaar Onderwijs Groningen waarop dit Programma van Toetsing en Afsluiting gebaseerd is, is op de website terug te vinden.

17. EXAMENCOMMISSIE

- 17.1 In september van elk jaar installeert de rector de examencommissie voor dat lopende schooljaar. Voor het examenjaar 2021-2022 bestaat de examencommissie van het H.N. Werkman Stadslyceum uit: Margreet Bijker (onderwijskundig teamleider), Bas de Niet en Ingrid Veening (examensecretaris)
- 17.2 De examensecretaris is een door de rector aangewezen personeelslid van de school. De examensecretaris is het eerste aanspreekpunt voor zaken die met het eindexamen te maken hebben.
- 17.3 De examencommissie heeft (onder andere) de volgende taken:
- Behandelen van verzoeken van leerlingen voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de leerling. Deze verzoeken moeten schriftelijk en tijdig worden ingediend bij de examencommissie.
  - Behandelen van verzoeken van leerlingen voor vrijstelling of ontheffing.
  - Behandelen van verzoeken voor het vervoegd afleggen van het examen in één of meerdere vakken, deze verzoeken moeten voor 1 oktober van het lopende schooljaar schriftelijk bij de examencommissie worden ingediend.
  - Behandelen van verzoeken om voor één of meerdere vakken examen af te leggen op een hoger niveau, deze verzoeken moeten voor 1 oktober van het lopende schooljaar schriftelijk bij de examencommissie worden ingediend.
  - Behandelen van klachten van leerlingen over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd, een klacht moet binnen 24 uur na afname van de toets schriftelijk bij de examencommissie worden ingediend.
  - Het adviseren van de rector met betrekking tot de afhandeling van onregelmatigheden.
  - Het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering
  - Het opstellen van een voorstel voor het examenreglement en het PTA
  - Het borgen van het afsluitende karakter van het schoolexamen
  - Het opstellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot de beoordeling van het schoolexamen.
- 17.4 De examencommissie is per mail te bereiken via het mailadres: examen.stadslyceum@o2g2.nl
- 17.5 Verzoeken aan de examencommissie moeten tijdig worden ingediend, zodat de examencommissie tijd heeft om het verzoek goed te beoordelen.
- 17.6 Alleen leerlingen, ouders/ verzorgers van leerlingen en personeelsleden van het H.N. Werkman Stadslyceum kunnen een verzoek indienen bij de examencommissie.

18. VOORBEHOUD

- 18.1 In bijzondere omstandigheden kan op onderdelen van het Programma van Toetsing en Afsluiting worden afgeweken, zulks ter beoordeling van de examencommissie. In dat geval zullen betrokkenen zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld worden.
- 18.2 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet zal de rector met inachtneming van de landelijke en gemeentelijke regelingen, beslissingen nemen.

Namens de examencommissie,

I.M. Veening,
examensecretaris H.N. Werkman Stadslyceum
examen.stadslyceum@o2g2.nl

CENTRAAL EXAMEN 2022 havo

Rooster Centraal Schriftelijk Examen 1^e tijdvak

Eerste tijdvak 2022 centrale examens

	havo
Donderdag 12 mei 2022	09.00 – 11.30 Duits
	13.30 – 16.30 aardrijkskunde
Vrijdag 13 mei 2022	
	13.30 – 16.30 wiskunde A, B
Maandag 16 mei 2022	09.00 – 12.00 geschiedenis
	13.30 – 16.30 natuurkunde
Dinsdag 17 mei 2022	09.00 – 12.00 kunst beeldend, kunst muziek en kunst dans
	13.30 – 16.30 Nederlands
Woensdag 18 mei 2022	
	13.30 – 16.30 biologie
Donderdag 19 mei 2022	
	13.30 – 16.00 Frans
Vrijdag 20 mei 2022	09.00 – 12.00 filosofie
	13.30 – 16.30 economie
Maandag 23 mei 2022	
	13.30 – 16.30 scheikunde
Dinsdag 24 mei 2022	
	13.30 – 16.00 Engels
Woensdag 25 mei 2022	
	13.30 – 16.30 bedrijfseconomie

Rooster Centraal Schriftelijk Examen 2^e tijdvak

Tweede tijdvak 2022 centrale examens

	havo
Maandag 13 juni 2022	
	13.30 – 16.30 aardrijkskunde
Dinsdag 14 juni 2022	09.00 – 12.00 geschiedenis
	13.30 – 16.30 natuurkunde
Woensdag 15 juni 2022	09.00 – 12.00 bedrijfseconomie
	13.30 – 16.30 Nederlands
Donderdag 16 juni 2022	09.00 – 12.00 kunst beeldend, kunst muziek en kunst dans
	13.30 – 16.30 wiskunde A, B
Vrijdag 17 juni 2022	09.00 – 12.00 filosofie
	13.30 – 16.30 biologie
Maandag 20 juni 2022	
	13.30 – 16.30 economie
Dinsdag 21 juni 2022	
	13.30 – 16.30 scheikunde
Woensdag 22 juni 2022	
	13.30 – 16.00 Engels
Donderdag 23 juni 2022	
	09.00 – 11.30 Duits
Vrijdag 24 juni 2022	
	13.30 – 16.00 Frans

Rooster Centraal Schriftelijk Examen 3^e tijdvak

In maart 2022 wordt bekendgemaakt op welke dagen en tijdstippen de centrale examens in het derde tijdvak worden afgenomen.